

ROLF JACOBSEN (1907-1994)

Rolf Jacobsen debuterte med en diktsamling som representerte noe nytt i Norge. Allerede omslaget, laget av sølvfarget kartong, var annerledes enn alt annet. Og naturdiktene hadde en ny innfallsvinkel. Naturen var bebodd av maskiner og tekniske nyvinninger, sangen var telefonlinjenes mer enn fuglenes. Jacobsen ble oppfattet som storbyens og maskinkulturens dikter, mannen som leste lyrikk ut av asfalt og jernbaneskinner. Motivvalget var det samme også i den neste samlingen. Deretter inntraff en svært lang pause som inkluderte annen verdenskrig og en uheldig holdning til okkupasjonsmakten. Jacobsen var ikke på bokmarkedet igjen før 16 år etter debuten.

Men da han først kom tilbake, var det for å bli. Han skaffet seg et stort navn og et stort publikum, ikke bare i Norge. Da han fylte 75 år, var han allerede oversatt til 18 språk. Hvor mange det kan være snakk om i dag, vet vi ikke. Sannsynligvis er det atskillig flere nå, med tanke på den suksess hans siste samling, "Nattåpent", oppnådde. Den ble solgt i et antall som bare Wildenveys mest populære samlinger og Nordahl Griegs "Friheten" kan sammenlignes med.

Det har til nå ikke vært det store problemet å skaffe seg Rolf Jacobsens førsteutgaver. Han har vært mer etterspurt av lesere enn av samlere, slik at hans "Samlede dikt" er trykt opp flere ganger, mens samlerne har skaffet seg førsteutgavene relativt billig. Med den enorme populariteten han fikk ved utgivelsen av den siste samlingen steg imidlertid også samlerinteressen, slik at det nå skal mye til om en kommer over "Jord og jern" for mindre enn 1000 kroner, og "Vrimmel" følger like etter i pris. For de øvrige må en regne med minst 3-400 kroner.

Det er kommet flere bøker om Rolf Jacobsen de siste årene. Den viktigste er Ove Røsbaks biografi: "Rolf Jacobsen. En dikter og hans skygge" fra 1998.

ROLF JACOBSENS FØRSTEUTGAVER

1933:	Jord og jern. Gyldendal.
Innbinding: Omslag, typografisk.*
1935:	Vrimmel. Gyldendal.
Innbinding: Omslag, typografisk.
1951:	Fjerntog. Gyldendal.
Innbinding: Omslag, typografisk.
1954:	Hemmelig liv. Gyldendal.
Innbinding: Omslag, tegnet av Erling Kvalvaag.
1956:	Sommeren i gresset. Gyldendal.
Innbinding: Omslag, tegnet av Odd Borgersen.
1960:	Brev til lyset. Gyldendal.
Innbinding: Omslag, tegnet av Odd Borgersen.
1965:	Stillheten etterpå ---. Gyldendal.
Innbinding: Omslag, typografisk.
1969:	Headlines. Gyldendal.
Innbinding: Omslag, typografisk.
1972:	Pass for dørene - dørene lukkes. Gyldendal.
Innbinding: Omslag, typografisk.
1975:	Pusteøvelse. Gyldendal.
Innbinding: Omslag, design Peter Haars.
1979:	Tenk på noe annet. Gyldendal.
Innbinding: Omslag, typografisk.

- 1985: Nattåpent. Gyldendal.
Innbinding: Omslag, design Brian Albers.
- 1990: Alle mine dikt. Illustrert av Anne-Lise Knoff. (Inneholder et nytt dikt, og et par av de eldre er betydelig omarbeidet).
Innbinding: Helbind av plast med typografisk vareomslag.

Også i de forskjellige utgavene av Samlede dikt er det en del omarbeidelser – vi kjenner ikke omfanget – men sannsynligvis er ingen utgaver helt like.